

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PN   Hifzi
6505   Zurub-i emsal
T8H5
1858

6

8 8

صِرْفِيَّةٌ مُحَمَّدٌ نَوْفَلْيَهُ بَنْدَرْ

(۱۱)

Hifzī

Zurūb-i emsāl

بوندن اقدم حفظی نام شاعر ما هر ک ضروب امثال‌الدن نظمًا
 جمع و ترتیبیه موفق ولدینگی رساله مطبوعه سی هر نقد رمغید ایسیه
 فقه السنه ده استعمالی و جمله ترتیبیه دهازیاده لطافت
 و با خصوص اطفاله کوره مطالعه سنده سهولت بولن‌جعندن
 ضروب مذکوره نک الفاظ مستهجنه ومعانی غیر محسنة ایله
 مخلوط او لانلرندن صرف نظرله نفع و پندی حاوی و بین الظرفا
 مشهور و جاری بولنان الثیوز طقسان قدر امثال بیثاب انتخاب
 اولنوب حروف هجا او زره بالترتیب زیرینه مناسباً یکاوج
 لغز دخی علاوه اولته رق طبع و تئیل قلنیش در

حرف الالف

اَرْطَعْ چُوقْ زِيَارْ كَسْتُورْ ر
 اِيلْكْ آنْدِيغْ طَاشْ اوْ زاَقْ دُوشْ
 اوْ كَدْقْ حاجِيْ دُومْ اوْ سِنْدَه يِيلْنْ قُوْ
 اِنسَانْكْ الْاجِه سَى اِيجَنْدَه در
 اوْ فَكْ اِيلْه قالْقَانْ زِيَارْ اِيلْه اوْ تُورْ زَى
 اِسْتِيَانْكْ بِرْ يُوزْ قَارَه وِيرْ مِيانْكْ ايْكِيْ
 اوْ كُوزَا ولْدَى اوْ رْتاْقْلَقْ اِيرْ لَدَى
 آزِيدَه بِرْ خَدْ مِتْكَارْ طَوتْ
 اِنْصَافْ دِينْكْ يَارْ سِيدَرْ
 اوْ زاَقْ دَنْ طَا ولْكْ سَى خُورْ كَلُورْ
 اِدْبَرْ زَدْ عَرْضَكْ صَانْوَنْ آَلْءَ
 اِنْسَانْ نِسْيَانْ دَنْ خَالِي دَكَلَرْ
 ايْنِدِيكْ خِيرْ اوْ رُوكْ تِيكْ قُورْ بَاغْ دَكَزْ
 ايْكِيْه يِي كَندْوَكْ قُوْچَو الدَّوْزِي اِيلْه

الدَّنْ كَلنْ خِيرِي درْيَغْ ايْتَه
 اوْ مِيدِيغْ طَاشْ باشْ يَارَرْ
 اوْ يُورْ بِيلَانْكْ قُوْرِي وَغَنَه باصَمَه
 الْمَهْ مَظْلُومَنَا آهَنْ جِيقَارْ اَهَسْتَ
 اوْ فَكَه بالَّدَنْ طَائِلِيدَرْ
 آزِفِيرْ جَانَدَنْ وِيرْ جُوقْ وِيزْ مَالَكْ
 آراِيَانْ مُولَا سِينَدَه بُولُورْ جِزا سِينَدَه
 اوْ كَسْرْ چُوقْ كَندَى كُوبَكْنِي كَندَكْسَرْ
 الله هِرْ كَسْكَ قَلْبَنَه كُورَه وِيرْ
 آلْتُونْ كَبِي اوْ لَانْ آدَكِي باقِيَتَه
 اِيلَكْ اِيلَه قُويْدِيغْ شِيئَه طَوقَنَه
 اِنسَانْ طَاشَدَنْ پِكْ كَلدَنْ نَازِكَدَنْ
 آخِشَا مَكْ خِيرَنَدَنْ حِسْبَاحَكْ شَرِيْكَدَنْ
 آلْ يَارَه سَى اوْ كَلُورْ دِيلْ يَارَه سَى اوْ كَلُورْ

اولوسوزی دکلیان او لویر قالور اینجه اله یوب صیوق طوقمه ال او زاد بیلان یره آیاق او زاد مز	آتا لوصنعتی اولاده میراث قالور ایکی کشی لفردی ایدرکن او جنجی او نه ایل ایلدن او سوندر شرچیقجه یه دک
ایل ایچون یانه ناره یاق چبوغک صفائی ا ره ایل بومرو غنی ییان کندین قهرمان صافور	
ایلک آغزی طور به دکلک بوزه سن اتمک بیوک خمیرک چوغندن او لور ایشدن آرتزدیشن آرتار آغلیان چوجعه ممه ویر مزلو امرود آغاندن او زاقدوشمز	ایلک پکدیکی کپریدن بزده بکرز او کسره آجر چوق اما اتمک ویر یوق آش طاشنجه کفچه یه بہا او لزن او چان قوشدن امداد او مار آجی باد بجانی قراغنی چالمز
احتمال در پادشاهم بلکه در یا طوقشه	
اوله نک مالیده برا برا او لور اصلاح نشکنی گوردن پرواسی او لور آت آلان اسکداری پکدی آگسون توینی بر چورولک المایله	آج کرمکدن ایسه طوق او ملکا اولاده ایولکه کلک او له کلش او له کیدر آچمه قطوبی سویلد رسک کو قوبی اسریک دوه نک چولی اکری کولک

	آلت ايشلال اوكتور ايدپيله قيو يه ايسلنز آلچه حق اشك كيم او سه بز آغزنده بقله اصلاح نز آياغن صويه اي ردی	آغاچ فدان ايكن اكلور امئك چيكينجه يوتلز آچ ايله اجللى سوبيلشور آلنم آچق يوزم پاك آلچوايله ويره جك او دغز
صرع	ارتلر كصاع وصولي او لىز اشك قوجامقا ايله طوله باشى او لىز اوراسنهاق ئىلھەن نىڭ ابرامى بىلور ايکى جامع اره سىنە قالىشنى زېرىز	اهلىكىفه آچدرىھ قطونك قيااغنى آتىش ايله پوغۇڭ او يۇنى او لىز آچ طاوق كىندىنى آپە انبارنىڭ كورر اوچ ميدانىنده بخۇرىماققە بىزىز
	انسان كاه او لور طاغى قالدىرى ركاه او لور طروپى قالدىرىه من	
	آغاچە چىقسە پاپوشى يىدە قالمىز او جوزانىڭ يىنسى طاتسرا او لور الورمسك عقىدە يىمىسى كېباستە ايکى قارپۇز بىر قۇلۇغە صىغىز	آتسش اولىسىك جرمك قدر يېر ماققىنى او جوزانىڭ يىنسى طاتسرا او لور او كىسرى دوكمىشلار وائى آرقى دىمىش ايکى جانباز بىرىسىدە او بىنا ماز
	آق آچقە قە كون ايچۈندىر	ايکى ال بىباشى ايچۈندىر

ا	آقره صو مردار طو مز اوچا مل بار دا قا ولد اول مش آت آر رن غلни سو گه ات طر يق دن آير لز اغز كي خيره آج	ایکی آت بر قازی یقه با غل نز ایلدن و فا ز هر دن شفا آت صاحب نه کوره اشر ات قانلی کر له ایکیت جانلی آن اسنه با ق فرنخی آل	ب
د	ار نل حاضره قلش د عاین اون چوالی بکی اور دیچه طوزور ال او پک ایله آغزا شن نز کمل که ایولک ار کشین کارید ایکی کشی دین دن چق نجه بر کشی بان دن چیقا الک ایله ویر آیا غلک ایله اره امام او ندن آش او لو کوز ندن یا ش	آما سیه نک بار داغی بری او لز بری دخ ام رو دک صاپی وار او زمک چوب او جنی بولده یاغه باله ویر ایولکه ایولک هر کشین کاری ایولک ایله آن دکره بالو نیز استخانی سیلور او رومه ستی بیلیا زن کلپ قونه قور دکتو اجل کلدی جهانه با ش آغرسی بیانه	ه
ه	او زم چو پس زا ولز اما نه قلچه قال القمز الک دن کلخی کیرو بر اقه	آره لرندن صوص زمز ایکیت لقبیله آکلور ایلخی بیان بکی بیان	و ب

	آتش دوش دیکی بردی یاق ایسلکی پازاره چیقدی آرتق مال کوز چیقارمز ایواش آلتی آیده چیقار	ایکی صوبرا تلک یرینی طوتار ایپه اوون سرمه امکنی طاشدن چیقاردر آچ اسنز عاشق کرینور
	ایله عادت بزده بد عنی ایکنه ایله قیوقاز مقه بکزر او وه کی پازار لوچار شویه اویز او فرزی آندق یا یمزی آصدف	او شخنه نک ازده صوبنی ایچ ایکندیدن صکره دکان آچمغه بکز ایل ایله کلن دوکون بیرامدر او غزی الله دک الکنی آصدق
آت او لور میدان قالور	ایکیت او لور شان قالور	آت او لور میدان قالور
اسکی دوست دشمن او لز	ایکی آرسلان بر پوسته یاهشتن	اسکی دوست دشمن او لز
آچ درمه چوالک آغزینخ	آستاری یوزندن بهالی	آچ درمه چوالک آغزینخ
آجی آجی بی دفع ایدر	آقه جق قان طمرده طورمز	آجی آجی بی دفع ایدر
اما نته خیانت او لز	آدامق ایله مال توکنمز	اما نته خیانت او لز
ایپ او جی ویرمه	آلتن قول اوستی ششخانه	ایپ او جی ویرمه
اینا نمه دوست که صفا طولد و رپو	ایچ دیدیکه چشمہ بی قروت دیدیلر بی	اینا نمه دوست که صفا طولد و رپو

آرە مزدن قوه کدیمی چىدى	آرقە سىنده يمور طە كوفىسى يوق با
ايکى چىلاق حمامىدە يراشور	آتسە قىش كوننىڭ مېوه سىدر
انسان اساتە لازما او لور	اکرى كېمى طوغىرى سقروير
تىيز رفقارا او لانى پاينە دامى طولاشلى	ايرىشور مىزلى مقصۇدینە آهىشتە
آى آيدىن حساب بىللى	ايل ايلك آيىنە مىسىدر
آى ايشقىندە جو يىز سىللىكلىز	اسكى حمام اسكى طاس
اجلنە صوصا مش	اجلسز قول اولىز
آغزىكى پويرازە آچ	ايلك پازار بازاردر
انسان احسان قولىدر	الڭ ترازو سى يوقدر
انسان انسانك شىطانىد	اپلىچى يە ذوال يوقدر
آزچوغە تابعدر	الله دىيىن محروم قالمز
ا يولك بىلىز آدم آدمىھا يلىز	اول زىخت چىڭىز سىركە راھت ايدىر
الله قىنداشى قىنداش يراڭىش كىسە سى يارو يراڭىش	
ا قىشانى كىرآنخورە يارە سى او لان قوجنور	
ا تىشدن اشد درانت ئاظار	اول دوشۇن سىركە سوپىلە

کونو سو بیلر ایسہ لذ کونو ایشدرن	ایو سو بیلر ایسہ لذ ایو ایشدرن
آرقه سو محرا بد ددر	اکنجی یغور اسٹری یلچی قورا ف

اسکی ید رغبت اولیدی بات پازارینه نور یا غردی
انکدن قاشق او لوراما هریو غور دل حفته کوره دکل

* حرف الباء *

بیوک لقمه ییده بیوک سوز سو بیلر	پشمیش آشه صوغوق ھموقا ته
بوکونی یمور طه یارنکی طاو قدیک در	بر آغز دن چیقا نبیک آغزه یا یمیور

بال بال دیمک ایله آغز طا تلیمنز

بال طوتان پرموق بیلار	بالق باشدن قوقار
بر شیئک دینینه طرو اکمه	با شه کلن چکیلور

بر مشتری ایچون دکان آچلیز	بر قیون دن ایکی پوست چیقیز
بر کوتونک یدی محله یه ضرری طوقو	بور جلی او لمز بکزی صرار در
پاره یی ویرن چلا ردود کر	بیر جیدن صور قرنخک ضرر بی
بو بر کید شکه احتمال عودتی یوق	بو یله ایام غمک بویلار لو رنوروزی

پىڭقۇرجالىھە سوچىجە ئىچانايىرسك بىلۇر زىنگ نە قماش اولدىغىكى بېك نصىخىتن بىر مصىبىت يىكىر	بوقدر قصور قاضى قىزىن دە بولنور يىخىشىنە نىڭ كىشى چارشنبە دە بىلىرىد بىولك باشك بىوك اولور آغىسى
بىلکە آلتى اوستىندىن يۈچىتى بىخىشىش ئاڭ دىشتنە باقلەز بىنەنجى صو كۆنورمۇز بر بولتە قىيش اولمز باب رضنا دە بولۇن	بوجاغە قارمى طىيا نور بوش لەردى قىز طىورمۇز بر دالىدە طورمۇز برچىچەك ايلە يازا اولمز باب تۈكىلدىن آئىرلە
بىلۇر قىدىر عبا موسم باران اولسە بىزدى كۈمنىڭ اوتنىدە دكلىزا اوتنىدە يىز بىر يارىيەقىلىنجە بىر يارىيە پىلىز بىر يىرى بىر قىامتا ئىندىز قوبار بىر آپقە ايلە طقوز خام قىبىسى يىپلىز	بىلۇر قىدىر عبا موسم باران اولسە بىزدى كۈمنىڭ اوتنىدە دكلىزا اوتنىدە يىز بوقور قىلى يىلدىز درەزمان طوغۇز پلاوى يىيىن قاشقۇنى يائىننىدە ئەللە بىلىلى آشۇن قىسىق قىشلىرىنە آه و ئەنم
بائىنجى قزى دها طاتلى بىر پىرە ئىچون يورغان يىاقىر	بىكىنин قزىنى وير مسون بولدىك باال الاجىچىچىكى

پىوق

صرع

مُقْرَع

		پِوْقَه اِبْلِكِيله با غلَدِيله بِكَامِشلَا وَقِيور بُول بُول يِين بل بل با قَه
		بر موم الده در دکه يان پِكَ اِيجِله قُوبَار سَن پا پوش بولور سه بِيرام ايد
	بر قاشق ايله طقوز آبدال چخنور	با غباز بر كل ايمجون بيل خاره خدمتگاه بور جك يوغىسە كفلى اول ايشك يوغىسە وصى اول بورج ويرمك ايله يول يورومك ايله توڭنور
	بر كونلک دزقا ايمجون ايكي كون چبالمهلى بوز اوستنه يازو ياز معنە بىزىز بر طاش ايله ايكي قوش او رىز بر دن بزه كلن دولنده خير بوقدر	بر او ده ايكي خروس او تىجه صىلخ كى او لۇ بو قلۇن كى رىنكىن رىنكە كىرىد لوا او يونىدە صقا مال بىتدى بيوك دولكە كوچكىدە عېرىتىش
	با شە ياز يلان كلور	بر شىئىك او كە با قە صو كە با قە
		حُرْفُ الْتَّاءَ
	تىخىر يووارلىنى قىاغنى بولدى	تىكىيە ئى بىكلەن اىچىر شور با يىف
	ترىكك عقللى صىكىر دن كلور	تەھىي يە تەھىي ساتلىز
	انك كوركىلە مەتابە چىقار	تەمور طونىدە دو كلور

تنبیله ایش بیور که سکان ضیخت و بیور	تیمار سپاهیسی زوکر تائینجه اسکی دفری قل
-------------------------------------	---

تازینک طوبالا ولدیغی طوشانک قولاغنه دکمش	
--	--

﴿ حرف الشاء ﴾

ثبوت بولیان سوز حقنده آغزآچه	لوابدن قاچک کا هه کیرمیه سن
------------------------------	-----------------------------

ثابت قدم اول هر کارده	
-----------------------	--

﴿ حرف الجيم ﴾

جامع طور رکن مسجد ده ناز قلنخ	جامع بیقلمش اما محراب بینده
چو جوق بیور دلی او صلا نور	چو جوق ایله یوله کنه یوک دوشسر کول

چو ق ناز عاشقا و صاندر	چالمه پویی چلاذر قپوک
چو قلغه طروصها چلز	چوروك بنا تمل طوتز
چالدن اوینار	جنس جنسه میل ایدر
جن طوتانه بر لشته بیتر	جن ایله شیطان برد کلدر

چیوی سر تخته می روز کار آلور	جان ویر منجه جانان الله کیر مز
کشی نقصانتی بیلک کبی عرفان او مز	چشم انصاف کبی کامله میزان او مز

جفایی چکین عاشق صفا نک قدر بینی بیلمز	
---------------------------------------	--

		چوق قارشد مرچیان او غلی چیقار
	چویر قازیا نمسون چاکنه او ت طیقه دیلر	چیلک بیدمکه قننم اغرسیون جزای عملکرد رچک
	چیقدق جاندن امید کسلز	جو مردا یله ناکسل خرزجی بردر
	چو جقدن آل خبری جان جانه باش باشه جان جانک یولدا شیدر چو ق بیلن چوق یا کلور	چر کا به طاش آمه جان بوغا زدن کلور چیوی چیوی یی سوکر چوبان ارمغانی چام ساقوی
مصح	جمله نک مقصودی بر امارات روایت مختلف	
	جامع نقدر بیلک او لسه امام بیلکی او هور چوق یا شایان بیلز چوق کزن بیلور	
	* حرف الحاء *	
مصح	حیله ایله ایش کورن محنت ایله جا ویر حق دیخه آق تصو ل طور در	حیله ایله ایش کورن محنت ایله جا ویر حق دیخه آق تصو ل طور در
	حراور دی خرمن چاوردی حلال مال ضایع او لمز	ح سوز آجح او لور حاضر بیکه طاغل طیاغز

مصحع

حاماھ کيرن ترلر حيله کارن کوزي ياشلى ولوور حاضر مزارن اولوسى حاکسز حکيم سرت بلده ده طور ماق جائز دکلار حکم خالبىكدر	حېھىي قېھ ايتىھ حسد قلب عدو لطفله زائل او نز حلبا ورادە ايسە آرشۇپورا دە حاکسز حکيم سرت بلده ده طور ماق جائز دکلار حکم خالبىكدر
--	--

خُرف الْخَاءِ

خيار آپقى سيله التامركاب او توچىو نىد خصم خصمه مولودا او قومز خام امرود بىي بوغا زەھە طقلە	خميرايىشنه قارشىھ خصمك قربىجە ايسە دە كندىنىڭ ماناظىتى خستە يە شور با صور ولو رمى
خوى جانڭ ئىندى در خرسراودن او لورايىھ بولۇمىشىكلا او لور خائىن آدم قورقاق او لور	خرمن صوكى در وىشلىرى كەد خرسزك چوغاملىسى صوباباشنىڭ ئىندى خانە آلمە كندو كەھىئا آل

خُرف الدَّالِ

دوکش آره سىندى دىور ورق آراغىز دوستلىق ئطارا يىلە آش ويرش مىقايىلە	در دىينى صقلين درمان بولە منز دوستايىلە يىايچ آلس ويرش ايتە
---	--

دوه دن بیوک فیل وار	رمه بی پاردنزا و چوران بر طوماً و ته
دکنی یاقه مزایسه مده جوز لدیر و ریا	کنی چکرده چابده یو غلور
دکنی دوشن پیلانه صاریلور	وکون او نی بیلز چناق چوملک طاشو
دباغ بکندیک دری بی ردن ره اور د	وست آغلدر دشمن کول دور ر
دلی بال قباغندن او لمز	دکنده بالق پازار لقا ولز
دیلک کمکی یوقدر	دشمته فرصت ویرمه
دشمی زبون ایدن مدار ادد	دلی یه هر کون بسیرامدر
دانشیان یولی شاشمش	دانشان طاغی آشمشر
دوشدیک دردن قالق	دلی یه طاش آگمه
دواسد رد او لمز	دیسز کیله بو شانبار
دوه جی ایله کورشن قپوسنی یو کاچر	و ز جن او لو بده بو کون آدم چار به
دمیاطه کید رکن او ده کی بولغور دن اولدق	
دنیا بریا غلی قویر قدر بیه بیله عشق اول سون	
لبخی بر ز حیا ویر مشلوا کوی دیو بکما مش	د لبخی بیز حیا ویر مشلوا کوی دیو بکما مش
دستی بی قنده بر صوبی کتور نون	د لبخنک بوزی قاره طور بی سی طولو

دُنْيَا قَرْغَانِ بَنْ كَفْجَهِ دَلْكَى دَلْكِيلَكَى آكَلَ بَنْجَهِ دَلْكَوْسَ الدَّنْكِيَّ	دُعْوَةُ اجَابَتْ لَازْمَدَر دَلْكَى طَلَالَشَّوِيكَهِ جَبَكَى كُورَكَى دَكَانِيدَر
دَرْزِي كَنْدِي سُوكَونِي دِيكَهِ مَزْ دَوْشَدَكَ اِيسَهِ طَبَرَاغَهِ جَهَارَلَ	دَرْزِي يَهِ كَوْجَيْكَهِمْ باشِمَهِ دَرَتْ اوْجَنِي قَوِيْ وَيَرَدَى
دَرْوِيشَكَ فَكَرَى نَهِ اِيسَهِ ذَكَرِيدَهَا اوْدرَ دَعْوَاجَلَهِ قَاضِي اوْلُور اِيسَهِ يَارَدِجَلَهِ اللَّه اوْلُوسَوْ	

حُرْفُ الْذَّالِ

ذَلِيل اوْلُور طَمَعَكَارَادَم	ذَوْقَ خَمَارِينَهِ دَكَمَز
	حُرْفُ الرَّاءِ

رِقَبَا اوْلُوسُونَدَهِ نَهِ يَوزَدَنَا اوْلُور اوْلُوسَوْ

رَغْبَتْ كَوْزَلَ اِيلَهِ زَنْكَهِ دَرْ

حُرْفُ الْفَرَاءِ

زَيْتُونِ يَا غَنِيْ كَبَهِ اوْسَتَهِ چِيقَار	زَمَانِ سَكَا اوْيِزَاهِ سَنْ زَمَانَ اوْيِ
زَورَهِ طَا غَلَر طَيَا نَمَزْ زَورَاهِيَّهِ كَوْزَلَلَكَ اوْلُزْ	زَرْوَهِ تَأْوِيلَ كَوْنَوْرَمَزْ زَورَاهِيَّهِ بُوزَار

زوكنندن صاقن کع زنكنه طوقن کع

لکن کوكل او لجه يه دل فرقا تک هجاچيغا

زنکن عرب سني طاغدن آشور روزگر تاوه ده يولني شاشورر

حرف السين

سويليندن دكلين عارف كرك

سوريدن آيريلان قيوني قوردقار

سنکيدرکن بن کليورايدم

سوروب کيت ديماشلر کورده کچ

سروير سروير مز

سرجه دن قورقان طرواڭىز

سييل کيدر قوم قالور

سکوتىك موسيقى بىرىنە كېچىز

سپتده پموق يوق

سن قزان سن يىز

سو زبرا الله بر

سويلينه باقى سويلينه باقى

سويلديكى لقردى برانغير چىركەن ئەلەر

سلامت انسان حفظ لسان ايلدر

سنک كوكچىر امام معده بوندى

سنک پكمىجي يې طانور

سورناده پيسىر واولمز

سرما يې يىكىي يوكلىنى

سو زا ياغه دوشدى

حرف الشين

شريعتك كسىكى پرموق آجىمىز

شىماعت قيات ايله دكلدر

شیشه‌یی طشندن پلار
شیطان عذابده کرک

شاپ ایله شکر دکدر
شیطان قولاغنه قورشوک

سیق شیق ایدن تالچه درایش تورن آپهه در

حرف الصاد

صوی بار داقع کمی ی دیوارده سیزی
صبر ایله قورق حلوا و لور
صاعرا چون ایک کره قامت او نز
صاقنلان کوزه چوب دوش
صمان آنندن صوبیور و در
صباح کی بیمه جککی بوکوند دشنه
صوی کور مدن پچال کی صوانه

صادق دوست اقربا دن یکدر
صاحب سرتخنه ییل المزايس سیل آور
صوک پشمان نق فائده ویرز
صالکی دکرمنده می آغرتد ک
صوی چکامش دکرمنه دوندی
صاحبی راضیا و لور دلایل راضی اولن
صوفی صوغان بیز بولسه قبوغخ قوزن

صبر ایدن قولنی مولا سور
صوبلا نینجه طور نز
صوینه پر نج صالت نز
صاغرا یشتمز یا قشد ردر

صباح اوله خیری کله
صوکو چکک سوز بیوکندر
صوا فیور دشمن او یومز
صوره صوره کعبه بولنو

	صوّرته باقیه سیرته باقی صبرک صوکی سلامتدر	صکره یه قلان طوکا قالور صاقله صهانی کلور زمانی
		صدقه ویره نک عمری او زون اولور
زیسته حرف الصناد		
هر روز تده یشم جائز در به صنایع او لزمیمی مالیده صنایع او لزمایولک		
زیسته حرف الطاء		
	طقوز ابدال بر قاشق ایله پکنور طا غده کی کلور با غدن کنی قووار طبقه کار با شنده کنی صتار طاش آتوپن قولونی یور ولدی طقوز او کستر ایله برمغاره ده می قالدک طاغ طاغه قاو شمر انسک انسنا قاؤشو	طائیل سوزیلاینی دلکندن چیقاره طقوز آیک چهار شنبه براوه یه کلاد طوغزی سویلیان طقوز کوئیک قولار طبع کار وار این طولاندیر بمحیج فالمز طوشان طاغه کوسمش طاغه تخبری اولما طوبایل اشک ایله کار بانه قارشمه
	طاغ یورو مزایسه عاشق بور طقوز کورک بر دکنکی	طاغ طوشان سزا او لمز طوشانه قاچ تازی هر طوط
	طامدن دوشز جالد نبیلو	

طوق آغله سی کو جدر
 طاشی کدکنه قویدی
 طمعکارک کوزینه طبراق طیور
 طاش پرندہ آغدر
 طاشمه صوایله دکرمی نقد دوڑ

طوق آجٹ حالندن بیلز
 طاشی صیقسہ صویچیق لله
 طملایه طملایه کول اولور
 طاشدن انگنی چیقارر
 طورپک صهندن سیرکیدر

طوغزینک یارد مجسی اللہدر

طاریده میک ییکدن ایسه بولیده طیا و ہیسی یکدر
 طاغ طاغ اوسته اولوراما آوا او اوسته اومنز

حرف الظاء

ظاهره حکم اولنور

ظهوراته تابع اول

حرف العین

عقلسز باشک زھتنی آیا چکر
 عالم اغیاردن خالی دکلدر

عارف اولانہ یتربرکل قوقلمی
 عقلدن خاج ایش طوته

عاریت آتہ بنان تیزاینر
 عقل یا شده دکل باشدہ د

عجلہ ایشہ شیطاز قارشو
 عقلہ کلین باشہ کلور

عربية قيرنجه يول كوسشنچوق اولور		
عذرى قابا تندن بىولك	عبداتن مخفى قابا تندن	
عتاس يوجىدر	علم صاجنى عزىز ايلر	
عاشقه بغداد او زاق دكلار	عاشقه نشار در و برهان	
عارف برا شارت يكدر		
مار سرنىزدن عارلىنور جولده كىصاللىق		عقللود شمن عقلسىز دوستىن يكدر
عرفه كونى يلان سوپىليانڭ بيرام كونى يوزى قاره چىقار		
عاشق كىدىنى كورصانور درت طرفى ديوار صانور		
* حرف الغين بىزد		
غريب قوشك يواستى الله يابار	غريب ايكىنك دىلى قصه بويىز كۈزۈ	
غريبتىدە او كونىڭ حامىدە رسوبىكە كۈزۈ	غوغابىزىر يورغانىڭ او زرىنە ئىشىز	
غوغادە قىچى او دېنخ ويرلىز	غضب كىنجە عقل كىدر	
غىزىك دوستى او لىزىدە غىرت ايمان دىرىپە	غایبە حكم او لنز	
* حرف الفاء		
فلكلەك كەم و سردىنى كورمىش	فلڭ بوياكىمنە قاون يىدر كىمنە كلك	

فقرالق آشدن کوملکدر
فرھست بوقسز لغیدر
فرقىڭ صوکى وصلتدر

فلکەت چنبرىندن پەخش
فول بوق بورطە بوق
فرصى فوت ايتە

• حرف القاف •

قوشۇنك طاوغى قوشۇۋە قازكۆشۈ
قىقى كون واركە لخاشام او لمۇق
قازمە قىويى كىدكە دوشىرىن
قدىسونلۇشاھكە بو طاغۇن ياغى والى
قاردە كىزدە ايزىكى بىللوايتە

قاzekلىن يىردىن طاوق اسرىكىنز
قىقى طاش قىتايسە باشكى كا اور
پىودۇن قوسكە باجە دن دوشەرمە
قىرمانك قيۇنى سىكە چىقا راوېيۇن
قورىينك يانىنده ياشىدە يانار

قىرنىجە قرار بىنە
قولسىز كىرۇن حقسز چىقا
قردىغىك جوزى بىكى كىچىدى
قازى قوزاڭلار
قازانلاجق طرى بىلور
قارە خبىرىز اير شور

پۇا الله پىوسىدەر
قلېدىن قلبە يول واردە
قۇنى طوق كوزى آچ
قىيلدىن نىم قپار
قىلى قرقىپار
قلعە اپەندىن فىڭ اولور

فېريلان قاپ يېرىنى طۇغىز	قول قصور سزاولىز
قرق عربىڭ عقللى بىلەنچىرچىك دەكتى طۇغىز قوردى قوجايىنە كۆپك مسخىسى او لوو قاشىغى هەركىن بىلارماقا شەخا او رىتەر يېرىنە كۆرۈم قىيونىڭ بولۇندىيىغى يېرىدە پەكتىن عبدىن جەلەنچى	قرانلىقدە كۆز قىرىپىغى كىم بىلۇر قرنجىھ نىڭ قىادلىنسۇ زوالىنە اشتىلە قىيونىڭ بولۇندىيىغى يېرىدە پەكتىن عبدىن جەلەنچى
قرق يېلىك باشىندە بىر خىرسىز لەھە چىقدىق آى آخشامىن طۇغۇش قورقۇلى رۇيا كورمكىندا ايسا او بىانق يائىسى خىرلۇدر قوزغۇنە كۆزلى كىمدىرىدىشلۈر بىنم يارورۇلۇمدىرىدىش قىزى كىندى هواسىنە بىراقسە لىبۈرۈزىن باشى يې وارر	
قومە مختىنى جسو رايدرسن قىسىمىزىدە وارايسە قاشقىزىدە چەقىار قول او ئىنېھ بىقۇدعا يېرىنىدە آمېن دېنیز	قارتا له بىراوق طوقۇنىشىنە كىندىلىنىڭ قناعت تو كەنلىز خىزىتە در قىهااغى يېين ماندە يې جىيىنە طاشۇ
:: حرف الكاف ::	
كلنى استيان دېكىننىن استە كىرە مزكىسە افندى الە قولڭارىزىنە كىشىحالنى بىلسە خوش دەكلى	كل دېكىنلىرى سېنىل شەكىنلىز اولىز كۆرسىز بىكارلە قىقادىن فرقى نە كىرمىزىدا اول چىقا جەنگى دوشۇن

		<p>کیمنک دوه سی کیمنک دعا سی“</p> <p>کشی طوغنده غیر ده دکل در طویله غیر ده در کوکل کیمی سورا یسه کوزلا و در یکمه نک کوتولکی کمیسه یه بولا شن کوس دکلین طاوله قولاق ویرمز کسہ مدیکل الی او پدہ باشنہ قوی کل اولور صرمہ صاحلی اولور کل دینیلان یره کلکه عارایله کوپکی اول دورنه سورود رلر کدی او زانه مدیغی جکه مردار در کوز کور ییخه کوکل قاتل سور</p>
		<p>کشی رفیقندن آزار</p> <p>کشی ایتدیکنی بولور</p> <p>کور کور مزاماتا سزر</p> <p>کانکش سری کبیدر</p> <p>کون طوغنده نه لوطوغر</p> <p>کوله قونشوکه کلور باشکه</p> <p>کوزدن سورمه بی چلار</p> <p>کوزه پیاغ اولز</p>

		کسکین قیچیم قتنی کسمز کلک قدریخی بلبل بیلور
مُصرع	کیمک عربه سنه بزرایسه آنک تکنسی چاغز کورینان کوی قول او زاسخن	کاه او لور عاشق شیدا یه دو شاستغا پچه سنی صودن چیقار دی
	کندی کوزنده کی دیکنی کورمزده عالمک کوزنده کی چوپی کورر کنارک دلبری هرنقدر نازلک او لسه نازنین او له مز	کوارینه باق بزینی آل کندی دوشن آغلمز
	کوکله نک آشنه استر کوز کورر کوکله استر	کل باشه چمشیر طراق کسنه نک باهی کسنه یه قالمن
	کلدی پکدی قزلجوق کسنه قورتا راز قیوداندر	کسنه نک باهی کسنه یه قالمن کسنه قورتا راز قیوداندر
مُصرع	کیمی کپری بوله مزی کمک که کیمی یاغندن ییبه مزی کمی یوانندن	کستانه قوغندن چیقمس قوغنی که ما ژ کوره لم ایینه دورانه نھصور کو ستر
	حَرْفُ الْلَّام	

لقمه قرن طیور مز خاطر خوش لغید

لقردی لقردی بیله سویله آجر

لقردی قارشو لقلى اولور

لیلک اک عمری لقا ایله پچر

بِ حَرْفِ الْمِيمِ :

میوه سنی بیده آغا جنی صورمه

محلسده دیلکی سفرده الکی قصه طوت

مزراق چواله صغمز

محبت شرکت قبول ایتمز

مهر کیمده ایستایمان او در

مشورت سنت شریقدار

مورم دینه ایشقو ویرمز

مال جانک یونقه سیدر

مناره ی چلان قلفتی حاضر لو

پیغانه جیگ شاهد استشلر ترشیجی کو مشتر

مریک ک قوی رو غنی غلبه لکثیر ده کسنجه کیمی او زون در کیمی قصه

محنتی کندویه ذوق ایته در عالم هنزا

منقل کاری

قیش کوننک لاله زاری

ما یمونی فرونه آتشلریا اورو سنی آیا غنک آئنه آمش

بِ حَرْفِ النُّونِ :

نادان ایله بی ایچده صحبت ایتمه

نہ شامک

شکری نه عربک یوزی

مصرع

نزو يه وارسک او قد در تیوز در همدرد نه ویر رایسه الک ایله او کید رسنک الیه تعلیجی کسری کبی کند و که یونقه	نزو ده صیوندک ایسه او راده بیک نادان الندن صوایچه آب حیات ولش نفسکه او ویر رایسه بوریز نباشی او نه
نه صقا لاه منت نه بیغه نه اکرا ایسه لک آنی پیچرسن نبضته کوره شربت ویر نیت خیر عاقبت خیر	نه شیش یا نسون نه کاب نه بیت الخراب نه بیت المعاور ناچاره تشکر در چاره نزو ده حرکت او راده برکت
نظافت ایمان دندر	
نادان ایله صحبت ایتمکدن ایسه عرفان ایله طاش طاش توکن	
* حرف الواو *	
مصعب	ویره سیه شراب یا چن ایکی دو و سرخ خوبی
ورق مهر و و فایی کیم او قور کیم دکلر	ویر کو الله ویر کو سیدر
وار اوی کرم اوی	وار لغه طار لق او میز
وارینی ویرن او تانز	ویرن ال درد کور من
وار دینی عنیتاب بیدیکی پکز	وار شنه کلشم ترحننه که بول غور آشم

هر شیئک جه لندن علی یکدر هر برازک بر چو قلغی او لور هر کسک کو کلندہ بو آرسلانیا تور هر باشک بر درد وارد کر من چندکه هو هتر سزا آدم میوه سزا آغا جه بکر	هر بروسرک بر بیسری وارد ر هر قیون کندی بجا غندن آصلور هر ایشک عاقبتی عاقله در بیش کرک هر کور دیک صقا تالی بابا لظن ایمه هتر مقبول در آما معتبر حسناد بد
هم فاچر هم طاول چلار هتر صاحب نی عزیز ایلر	هر کس کند ولایقنتی سویلر هر شی خندی ایله من کشند
هر کس هه یاراول کیسه یه یاراولمه	هر شی بتدیام لکن او رسی قالدی

✿ حرف الیاء ✿

یتمش ایکی دره دن صوک تو رمه یا وز خرسزا و صاحب نی با صدد یاری نیلیم بعد خراب البصره یغوراول سه کمه نک تلاسته یاغز	یا قدیغک چراغی سیون درمه بر تجی قوشک عمری آزا لور یلا بخنث اوی یانش کمه یانا نامش بووار لنان طاشن بوصون طومز
--	---

یارنه کورک ایله کیدر یوکنی طوتدى یولجى یوندە کرلە یلدزمز بارشىدى یریارلدى یره پىدى بورولك آت مىخى آرتدرر یارىيىندىسىنە اوغرادى یيلان يىين حىكىم بولە من	پە باقر بىرلە ياقر پەل خەمنسزاولىز پەل قولااغى واردەر پان قباغى كېپى يانە طاقلىھە پەتيموركۈل باقدەر پەورطە يە قوب طاقر پاپى طاشى يەپىدىن قالمىز پەورطە دە قىل تىز
پوشش آتكى پىمە سى سرداولور پورغانكە كورە او زات آيا غىڭى پەنچى بىلەزى سنە دە برقات او بە زىباتە پەكىنى بولدە باجىنى سىكە استە	پاش قوجاراما كۆكلى قوجاجىز پۇقلەق چەقاق طاشى چىقىدى پەغوردن قاچرا يېكى طولوئە طوتلە پاكىش حساب بغداد دۇزى
لغز	
کاھ مىخى كاھىچە درکاراولان داخىل يەرآدمى او لىختە	اولىندى راسانە دائىم ياراولان باعث رەختىدر آنجۇق امتە

رنگی چو قدر اکثری سی صاریدر ساده دل روا روب آکارا م او لور هر کست یان نده او لور رو نما بنده وارا ماما آنک ادن اسی وار بر خیجیه بردہ او لدی لانه سی یاد این لو اسکی خلو جهات	دانما عز لشنسینک کار پیدر شیخ کذا به هله بر دام او لور بر مبارک کون کاور سه زاهدا کعبه علیا ده پک اعلاد سوار بر بربینه متصل در خانه سی مسجد و قفا یله ما فی سن همان
بولقزو رد زبانم دائما	واجد اول سه سزاد ربی رای

لغز

ایلیز اول ایکی شید ربی دلیل کیمسی ذلت ایله او لور تباہ ایکسیده بوب رندن منفصل آخره محتاج او لور ز جمیع خارو سوزن یاره سن لشنس همان یه چ نصیحت دکلمزی کوش دد دانما یولدہ دلالت ایتکلی	دو جهان ده آدمی شاد و ذلیل کیمسی بولو رآنکله عز و جاه کندی زائینه هر دکلد ر مستقل بریسی اول مسسه انسانه اکر آن دیده کبی صاق هر زمان پنک و بد صایم ز هله بی هو شدر صاجی اکانتار ایتکلی
--	---

هیچ صفا سن ایلز لر التزام
همت ایتسون بولسون اصحاب نها

حبس اید رلر طار بربریده مدام
بولغزده باص آیاغن واجدا

لرز

ذوقه عالمی یتش مفتون
اولنور آکار حایت هر دم
آنی آآل ذوقه باق دنیانک
قاپیلور زنکه هر کس کور بیجک
خلقه آنک ایله آکرام اولنور
دل مجر و حده عینی مر هم
طوقور سه دخی بعض در ده
اله آلمز سه قالور بی طاقت

ندراول یار صفا بخش درون
ندراول دافع افکار واله
کیفته کیف قاتار انسانک
یوقد راعلاسته هیچ بردیه جک
هله هر خانه ده آندن بولنور
ینچه بیکسلره اولمش هدم
کمسه منع ایلامش بریده
آلستان آدم آنی برساعت

واجد اکیفه کمزی بنم

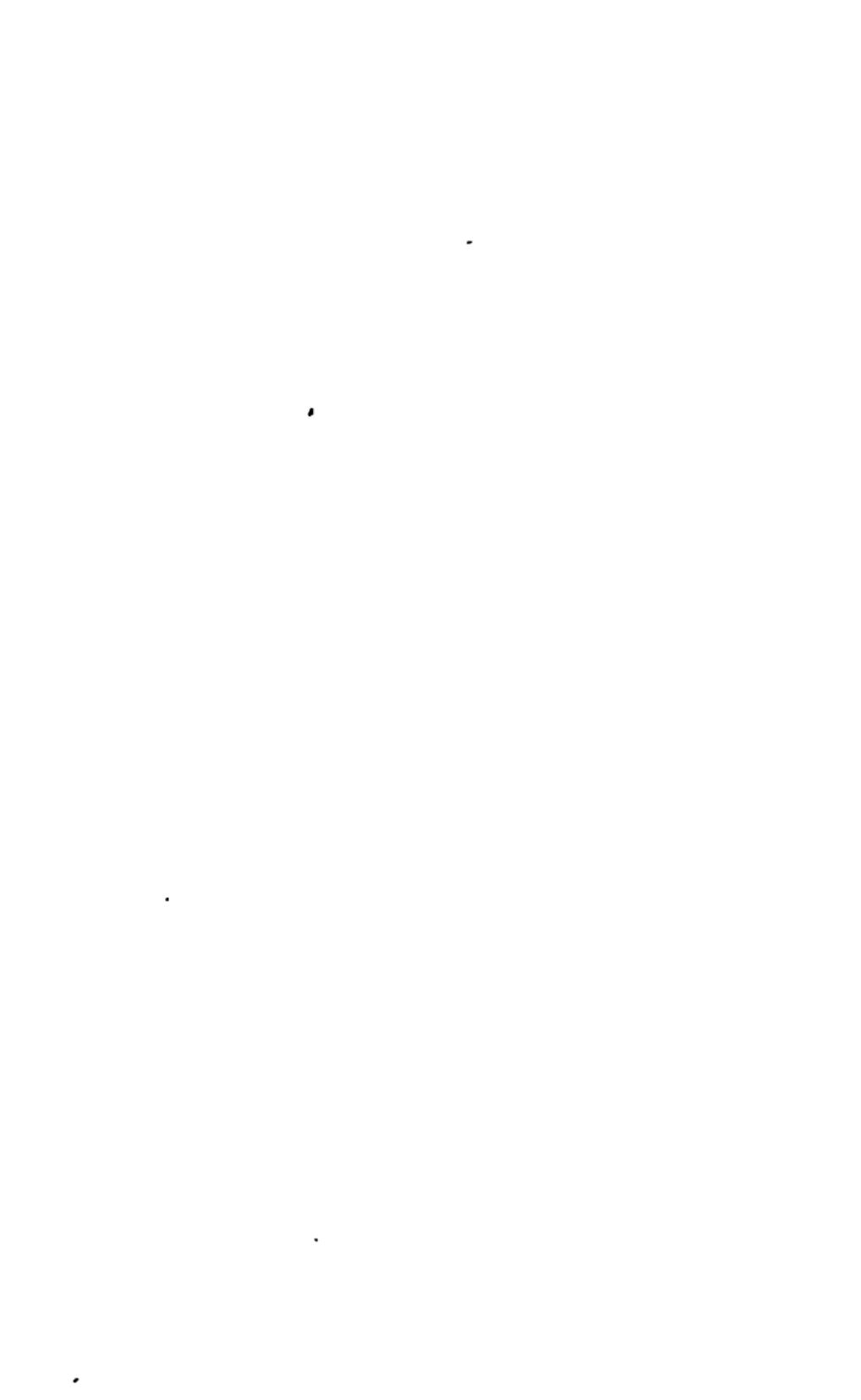
ایتسه حل بولغزی سیمتنم

اولدی اسنوب بهیز او زره بونخنه تکیل
کسب اید ریچه فوائد او قودیقه اطفال

عاجزانه بود راخ طار و نیازم واجد
ستاین سرو و خط اسز کور زا برایکل

بِلِطْفَتِهِ تَعَالَى
اَشْبُو ضُرُوبَ اَمْثَالِ
رِسَالَةِ هُسْنِكَ طَبِيعَتِي بِاَضْهَرِهِ جِي
عَاشَرَ اَقْدَمِيْنِكَ مَطْبَعَهِ هُسْنِكَ بِيْكَ
اِيكِيُونِتِيشِنْ شِرْسَنْدَهِ جَهَادِيَّ
اَلْأَوَّلِيْسِيَّ اَوْ اَخِرَنِكَةِ خَنْدَ
بَذِيرَ اَوْ لِشْلَدَهِ

PN
6505
T8H5
1858